15/03/2019

“Η παμμακάριστος”

/ Γνώμες

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Κάθε φορά που εμείς οι Ορθόδοξοι, μέσα στη λατρεία της Αγίας μας Εκκλησίας, επικοινωνούμε με τον Ουρανό, ζητούμε τη χάρη και την ευλογία του Τριαδικού Θεού, ταυτόχρονα δε, μακαρίζουμε το πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου και αισθανόμαστε ζωντανή την παρουσία της, πολύ δε περισσότερο οσφραινόμαστε το πλήθος των αρετών της. Γι’ αυτό ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός την μακαρίζει και διαλαλεί με την πένα του το άφθαστο μεγαλείο της και την αγιότητά της, αφού αυτή μόνο έγινε η χώρα του αχωρήτου στην ιστορία της ανθρωπότητας: «*Και αυτήν εδώ (τη Θεοτόκο), που αλήθεια είναι μακαριστή, που έκλινε με υποταγή το αυτί στο λόγο του Θεού, και από τις ενέργειες του Πνεύματος γέμισε και στην κοιλία της κράτησε με τη φωνή του αγγέλου Εκείνον, που είναι η ευδοκία του Πατρός, αυτήν η οποία χωρίς ηδονή και ανέγγιχτη από άνδρα συνέλαβε τον Λόγο του Θεού, την Υπόσταση που γεμίζει τα πάντα, και χωρίς πόνους γέννησε καθώς έπρεπε, και ενώθηκε με τον Θεό ολόκληρη*»**1**. Έτσι, στην Ακολουθία των

Χαιρετισμών ο θεόπνευστος ιερός υμνογράφος, ανάμεσα στις άλλες προσφωνήσεις που της απευθύνει, μαζί με τον Αρχάγγελο της χαράς την χαρακτηρίζει ως « **του πεσόντος Αδάμ η ανάκλησις**».

Και **πρώτο**ν. Ο χαιρετισμός αυτός μάς μεταφέρει στο πνεύμα της Παλαιάς Διαθήκης και μάλιστα στην παρουσία του Γενάρχου Αδάμ και της Προμήτορος Εύας. Εκεί, στον Παράδεισο της τρυφῆς διαδραματίστηκε το δράμα της ανθρωπότητας, η πτώση στο προπατορικό αμάρτημα, η εξορία των Πρωτοπλάστων και η απώλεια των δώρων της αρχέγονης δικαιοσύνης. Οι παραβάτες δεν ήταν ώριμοι για την τόσο μεγάλη δωρεά του Θεού, ούτε η φύση τους ακόμη ήταν ικανή να αντισταθεί στο διάλογο που είχαν με την αμαρτία, ούτε μπορούσαν να κατανοήσουν το λάθους και την ανάγκη αιτήσεως συγγνώμης από τον Θεό. Έτσι, ο παλαιός Αδάμ απέτυχε στην τήρηση του θελήματος του Θεού και έχασε τον προορισμό του.

Η σοφία, όμως, του Θεού, δια μέσου των γενεών των Δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης, οικοδομεί οίκο, την Υπεραγία Θεοτόκο, προκειμένου να γεννηθεί ο ίδιος ο Υιός του Θεού όταν θα έλθει το πλήρωμα του χρόνου . Έτσι, το σχέδιο της σωτηρίας φαίνεται από την στιγμή της πτώσεως, αφού εργάζεται ο ίδιος ο Θεός μέσα στους αιώνες εξαγγέλλοντας δια των Προφητών την παρουσία του Υιού Του στον κόσμο και συγχρόνως προετοιμάζει τις συνθήκες εφαρμογής αυτού του σχεδίου.

Κι ενώ ο παλαιός Αδάμ απατήθηκε από τον διάβολο, ο «καινός Αδάμ», που προέρχεται από τα πανάχραντα σπλάχνα της Υπεραγίας Θεοτόκου, δεν απατάται από τον απατεώνα διάβολο, αλλά Αυτός απατά τον απατεώνα και χαρίζει την ελευθερία σε όσους δια της απάτης υποδουλώθηκαν στην αμαρτία. Η Θεοτόκος ανακαλεί τον Προπάτορα Αδάμ από την φοβερή πτώση και επανορθώνει την Προμήτορα Εύα από την πτώση της παρακοής. Γράφει χαρακτηριστικά ο Άγιος Ειρηναίος Επίσκοπος Λυώνος : «*Η Παναγία είναι η επανόρθωση της Προμήτορος Εύας που έπεσε, διότι έδειξε την πραγματική ωραιότητα της ανθρώπινης φύσεως με την υπακοή της και την καθολική παρθενία της, η οποία είναι το κάλλος της ανθρώπινης φύσεως, αυτό που έχασε η Εύα με την αμαρτία της παρακοής*»**3**.

Δεύτερον. Από την ώρα του Ευαγγελισμού, η Παρθένος Μαρία, η ταπεινή κόρη της Ναζαρέτ, παίρνει στα χέρια της τη χαμένη υπόθεση της γερασμένης ανθρωπότητας, φέρνει στον κόσμο τη χαρά, ανακαλεί τον Προπάτορα από την εξορία, ανακουφίζει τον πόνο της Εύας, σκουπίζει τα δάκρυά της και δίνει το χέρι της και στα δυο αυτά πρόσωπα ώστε να σηκωθούν από την αμαρτία και να αποκτήσουν πάλι τη χάρη του Θεού.

Ο Χριστός, που έγινε άνθρωπος στην άχραντη γαστέρα της Θεοτόκου, δεν είναι απλώς ο δεύτερος Αδάμ, αλλά ο καινούριος Αδάμ, δηλαδή κάτι το εντελώς καινούριο μέσα σε ολόκληρη τη Δημιουργία. Γι' αυτό ο ιερός υμνογράφος, αναφερόμενος στο γεγονός της Σαρκώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, ψάλλει : «*Σήμερον καινοτομούνται φύσεις και Θεός άνθρωπος γίνεται· όπερ ην μεμένηκε και ο ουκ ην προσέλαβεν, ου φυρμόν υπομείνας, ουδέ διαίρεσιν*»**4** και ο θεοφόρος Δαμασκηνός ονομάζει το παράδοξο αυτό μυστήριο «*το μόνον καινόν υπό τον ήλιον* »**5**.

Ο καινούριος Αδάμ, ο έσχατος Αδάμ κατά τον Απόστολο Παύλο**6**, εισέρχεται μέσα στον χώρο και στον χρόνο, προκειμένου να αναπλάσει την φθαρείσα φύση του Αδάμ, χαρίζοντας στον άνθρωπο τη δυνατότητα της αιωνίου ζωής. Ο Χριστός γίνεται το φάρμακο ενάντια στην φθοροποιό αμαρτία, ώστε να θεραπευθούν οι πληγές και να έχει ο άνθρωπος την πνευματική ελευθερία και την κοινωνία με τον Θεό.

Είναι αποκαλυπτικός ο θεοφόρος Νείλος της Δαμασκού, που σε μια ομιλία του στην Κοίμηση της Παναγίας, παρουσιάζει τους Γενάρχες του ανθρωπίνου γένους να διαλέγονται με την Θεοτόκο, να την ευχαριστούν, να την εγκωμιάζουν και να την υμνολογούν, αλλά συγχρόνως και να ομολογούν : «*Κόρη μακαριστή, εσύ μας ελευθέρωσες από την ποινή της απειθείας. Εμείς αφήσαμε κληρονομιά για σένα φθαρτό σώμα και συ για μας μέσα στην κοιλία σου ετοίμασες της αφθαρσίας το ένδυμα... Εμείς κλείσαμε τον Παράδεισο, εσύ το δρόμο προς το δένδρο της ζωής μάς τον άνοιξες πλατειά. Εξαιτίας μας προέκυψαν τα θλιβερά από τα καλά· χάρη σε σένα όμως από τα θλιβερά μάς ήρθαν τα καλύτερα*»**7**.

Σ' αυτήν ακουμπάμε κι εμείς πάντοτε, ιδιαίτερα όμως την περίοδο αυτή της Αγίας Τεσσαρακοστής, και την παρακαλούμε να μας ενισχύσει στον αγώνα μας, και με τις δικές της πρεσβείες:

να υποστούμε την καλή αλλοίωση,
να δεχτούμε τη χάρη του Θεού,
να αναζητήσουμε στην ζωή μας τον καινό Αδάμ που είναι ο Χριστός,

να Τον θέσουμε ως θεμέλιο στην ύπαρξη μας και στην κοινωνία μας
και να επιτύχουμε έτσι την είσοδο μας στην Βασιλεία των Ουρανών.

«*Χωρίον χωρητικόν του αχωρήτου Πλαστουργού γέγονας, τούτον σαρκί χωρήσασα, Κεχαριτωμένη Πανάχραντε*»**8**. Αμήν.

---

1. Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Λόγος δεύτερος εις την ένδοξον κοίμησιν της παναγίας Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, PG 96,728
2. Γαλ. 4,4
3. Άγιος Ειρηναίος Επίσκοπος Λουγδούνου, Κατά Αρείων, PG 7,951
4. Στιχηρό Ιδιόμελο Εσπερινού 26ης Δεκεμβρίου
5. Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Έκδοσις ακριβής Ορθοδόξου Πίστεως, ΕΠΕ 1,282
6. Α’ Κορ. 15,45
7. Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Λόγος δεύτερος εις την ένδοξον κοίμησιν της παναγίας Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, PG 96,733
8. Θεοτοκίο Κανόνος Αποδείπνου του Αγίου Ευθυμίου